

PROTEIN

časopis YMCA v ČR, ročník XII

15 Kč / 0,5 €

2/2010

Olympiáda ve Vancouveru

unikátní reportáž ze zákulisí

Dobrovolníci v Mali

rozhovor s Janou Škubalovou

Otevřenost YMCA

aneb Člověk je jen jeden

Exkluzivní ohlédnutí za olympijským Vancouverem uvnitř čísla!

REDAKCE

Jaroslav V. Hynek
František Kroužil

SPOLUPRACOVNĚCI

Vojtěch Berger
Gabriela Boková
Štěpán Černý
Pavel Hušek
Filip Rajnoch
David Strádal

TISK

Těšínské papírny, s. r. o.
Bezručova 212/17, Český Těšín

ARESA REDAKCE

Protein
YMCA v ČR - ústředí
Na Poříčí 12
115 30 Praha 1
telefon: 224 872 004
e-mail: protein@ymca.cz
web: <http://www.protein.ymca.cz>

Právo redakční úpravy vyhrazeno.
Články neprocházejí korekturami.
Registrační číslo MK ČR E 14324

Uzávěrka: 20. 4. 2010
Uzávěrka příštího čísla: 20. 6. 2010

„Aby všichni jedno byli...“ (Jan 17, 21)

YMCA je křesťansky orientované, dobrovolné, nepolitické a neziskové sdružení, které usiluje o plnohodnotný život mladých lidí.

Jméno YMCA je zkratkou anglického názvu „Young Men's Christian Association“, jehož českým ekvivalentem je dnes pro YMCA „Křesťanské sdružení mladých lidí“.

YMCA vznikla v roce 1844 v Londýně a v České republice (tehdejší Československu) začala působit v roce 1919.

Dnes je nejstarší a největší mládežnickou organizací na světě, která ve 124 zemích světa usiluje o harmonický rozvoj člověka, jeho ducha, duše i těla, prostřednictvím společenství a programů otevřeným všem lidem bez rozdílu pohlaví, rasy, národnosti a politického či náboženského přesvědčení, sociálního postavení, fyzických a duševních schopností. YMCA je hnutím služby a pomoci. Po celém světě má asi 45 milionů členů.

V České republice pracuje YMCA ve 26 pobočkách, které jsou kolektivními členy YMCA v ČR. Jsou to: Oikumené – Akademická YMCA, YMCA Braník, YMCA Brno, YMCA České Budějovice, YMCA DAP, YMCA Děčín, YMCA Hradec Králové, YMCA Husinec, YMCA Jindřichův Hradec, YMCA Klatovy, YMCA Letohrad, YMCA Liberec, YMCA Setkání, YMCA Mělník, YMCA Neveklov, YMCA Olomouc, YMCA Orlová, YMCA Ostrava, YMCA Ostrava-Poruba, YMCA Praha, YMCA Strmilov, YMCA Třebechovice, YMCA T.S., YMCA v Ústí nad Labem, YMCA Znojmo a YMCA Živá rodina.

Milí čtenáři!

Sláva! Náhera! Paráda! Je to neuvěřitelné, ale daří se plnit naše předsevzetí. Dvoutměsíční rytmus ve vydávání Proteinu běží... jen to nezakřiknout. Díky všem, kteří se o vzkříšení Proteinu zasloužili, jen vytrvat!

Tématem čísla je Otevřenost YMCA. To je velmi zásadní téma, jedna z nejuvýstižnějších charakteristik této organizace. Uchopil ho František Kroužil ve svém příspěvku – jako vždy velmi zajímavém.

Kromě duchovního zamyšlení, tentokrát z pera příspěvatele – nováčka Davida Nečila si můžete přečíst další z vtipných fejetonů Renaty Francové. Jejím um byl završen vydáním prvotiny – právě knížky plné povídek, z nichž některé jste měli možnost na stránkách minulých Proteinů číst. Na konci tohoto čísla najdete další literární pokus – povídku Z cukru. Musím se přiznat, že mě i řadě lidí, se kterými jsem ji lingvisticky konzultoval, dělala značné gramatické potíže... snad je otištěna správně... ale pokud jste jiného názoru, rádi se necháme poučit, napište nám email. Zkrátka povídající si zákusky pro nás nebyly právě gramatickou laskominou.

A co dál? Hlavním tahákem je určitě exkluzivní reportáž Vojtěcha Bergera přímo zpoza opony olympijského Vancouveru. Dalším exotickým příspěvkem je rozhovor s Janou Škubalovou – dobrovolnicí v Mali.

Jsme vděční za příspěvky z našich ymkařských poboček – dočtete se o tom, jak byly kuny na lesní brigádě (pardon Kuny), o úspěchu brněnských ymkařských irských tanečnic v maďarské Budapešti (trochu chaos, ale je to tak). Pár vět o orlovském gospelovém sboru Keep Smiling Gospel a také další pokračování seriálu Filipa Rajnocha, který představuje jednotlivé lokální ymky – tentokrát zvolil YMCA Jindřichův Hradec. Nepřehlédněte ani recenzi Lukáše Jirsy na film Katka a příspěvek Andrey Gröschlové o připravovaném výchovném programu YMCA.

Tak co? Řekněme si to bez ostychu. Zkrátka když už Protein vyjde, tak je vždy výborný!

J. V. Hynek

- 4** **Být či nebýt... členem YMCA**
Miki Erdinger
- 5** **Dva domy**
David Nečil
- 6** **Otevřenost YMCA**
František Kroužil
- 8** **Běh na dlouhou trať**
Renata Francová
- 11** **Keep Smiling Gospel Orlová**
Robert Kovarik
- 12** **Katka v beznadějném zajetí**
Lukáš Jirsa
- 13** **Zápisky z irské taneční soutěže**
Lenka Hoffmannová
- 15** **Stoupá význam kvalitních volnočasových aktivit**
Andrea Gröschlová
- 16** **YMCA Jindřichův Hradec**
Filip Rajnoch
- 18** **Žhnoucí srdce na dlani**
Vojtěch Berger
- 24** **Dobrovolnicí v africkém Mali**
Jana Škubalová
- 28** **Ve službách barona...**
Jiří Lukl

a mnoho jiného...

Být či nebýt... členem YMCA

Sdružovat se, to ano. Ale formálně? To už asi ne. A ještě se přihlašovat? Tak to už vůbec ne. To přece omezuje moji svobodu, jsem moc mladý, abych se někde upisoval. Nikdo si na mě nebude dělat právo, jsem svobodný občan a tak se nebudu nikde uvazovat, zavazovat, přivazovat, někomu něco platit a vůbec... nazdar.

I tak může znít odpověď na nabídku členství v Ymce.

Přestože se aktivit YMCA účastní každý rok téměř 60.000 lidí, členská základna každoročně osciluje mezi 4.500 – 5.000 členy. Mnozí z těch, kteří se účastní pravidelně aktivit YMCA se nestávají jejími členy a tak členskou základnu tvoří „skalní“ členové, kteří s postupujícími roky nespádají do kategorie „do 26 let“, která je pro Ymku, jako organizaci dětí a mládeže, zásadní. (Např. přidělování dotací, hlasovací práva ve střešních organizacích apod.)

Proč se lidé nestávají členy YMCA? Neumíme jim to nabídnout? Neumíme vysvětlit smysl členství? Nejsme lukrativní? Nebo jen prostě nechťejí?

Ve starém almanachu z prvorepublikového tábora YMCA Soběšín jsem našel reklamní slogan: „Každý sázavan je Ymkař“. Ano, každý, kdo jezdil pravidelně na tábory na Soběšín, se po čase stal členem YMCA. Členství bylo nabízeno vedoucími, a mladí lidé se tak stávali součástí organizace, která pro ně připravovala program, ve které se cítili dobře a kterou tímto podpořili.

Proč tedy být členem YMCA?

Běžným členem YMCA se může stát opravdu každý. Členstvím v organizaci prohlašuji, že mi je organizace blížká, že souhlasím a podporuji její hodnoty a poslání, a také to, co pro mě dělá. Člověk se přihlásí k poslání, kterým je všestranný rozvoj člověka po stránce duchovní, duševní i fyzické. Přihlásí se k organizaci, která je křesťanská, a přitom není spojena s žádnou církví a přijetí víry není ani podmínkou, ani hlavním cílem jejích aktivit. Členství můžeme také vnímat jako určité díky za to, že mohou její aktivity využívat, podílet se na její činnosti, získávat zkušenosti, poznávat nové lidi a programy a tak spolu budovat organizaci, která vznikla před 166 lety. Člověk se stává nositelem pozitivních hodnot a idejí.

Výstižné vysvětlení pojmu členství jsem paradoxně našel v článku Svědků Jehovových, kteří svým členům zdůvodňují, proč jim zakazují členství v YMCA - právě proto, co členství znamená. Cítuji: „Členství není pouze vstupním pasem, jako když osoba kupuje vstupenku do divadla. Členství znamená, že se někdo stal nedílnou částí této organizace založené s určitými náboženskými cíli, včetně podporování mezicírkevního hnutí“ (<http://straznavex.xf.cz/index2.htm>).

Ano, stát se členem YMCA znamená vstoupit do rodiny více než 44.000.000 členů po celém světě a tím přispět k šíření jejího jména, posláním a spolupovíhat její obraz.

Proto, vrátím-li se k almanachu Soběšína, napadají mě tato hesla:

„Každý tensingář je ymkařem“
 „Každý vedoucí tábora je ymkařem“
 „Každý skaut je ymkařem“
 „Každý kroužkař je ymkař“
 „Každý vedoucí klubu je ymkař“
 „Každé dítě ymkařů je ymkař“

Takto bychom mohli vyjmenovat širokou paletu účastníků aktivit, neboť YMCA nabízí mnoho možností jak zažít její programy a možnosti, jak být ymkařem. A pak je třeba ještě dodat, že „každý ymkař je členem YMCA“. :-)

Přemýšlejte, proč právě Vy ještě nejste členem YMCA, nebo proč jste ještě svým dětem a mládeži v oddílu, kroužku, skupině či jiné aktivitě nenabídli členství v YMCA, protože mnohdy se stačí jen zeptat, nabídnout, přijít za někým osobně a zjistíme, že to bylo právě to, co dotyčný potřeboval.

Neváhejte tedy projevit zájem, ptát se vedoucích po členství, anebo naopak členství nabízet ve svých aktivitách, neboť YMCA má pro Vás náruč otevřenou. A to nejen pro ty do 26 let. :-)

Miki Erdinger, generální sekretář YMCA v ČR

Dva domy

„Víte, komu se podobá ten, kdo slyší tato má slova a plní je? Je jako člověk, který stavěl dům: kopal, hloubil, až položil základy na skálu. Když přišla povodeň, přivánil se proud na ten dům, ale nemohl jím pohnout, protože byl dobře postaven. Kdo však uslyšel má slova a nejednal podle nich, je jako člověk, který vystavěl dům na zemi bez základů. Když se na něj proud přivánil, hned se zřítil; a zkáza toho domu byla veliká.“

(Lukáš 6,47-49)

Mít střechu nad hlavou. Domov. Blízcí lidé. Rodina. To všechno se nám vybaví, když se řekne dům. Stabilita. Svůj koutek. Moje místočko.

Když dva stavitelé budují dům, oba mají na mysli právě toto. Vytvořit zázemí pro sebe, pro svůj život, pro své blízké. To, co dělá každý z nás. Můžeme si sami představit to, z čeho my budujeme své zázemí. Co je pro nás tou jistotou. Vztahy, místa, zvyky a zásady. Nač spoléháme – co se nám vybaví, když se řekne dům našeho života.

Oba stavitelé staví, až domy stojí. Mohou být k nerozeznání podobné. Ani náznakem se příběh nezmiňuje o tom, který dům je krásnější. Znamená to, že Ježíš neříká, že domov jeho následovníka a učedníka musí být nutně solidnější než život toho, kdo se Ježíšových slov nepřidrží. Neříká, že křesťané jsou ti lepší a mravnější zatímco všichni ostatní jsou darebáci. Koneckonců ani v autobuse nebo na ulici nepoznáte kdo je křesťan a kdo ne. A možná to nevíte ani o lidech v domě, ve kterém bydlíte.

Ten rozdíl je v něčem jiném. Totiž v tom zda ten dům obstojí nebo ne uprostřed povodně, uprostřed katastrofy.

Obstojí ten dům, který má solidní grunt. Základy. Grunt je něco co není vidět, ale v rozhodující chvíli poskytuje stabilitu. Pokud ne, stavba neobstojí. A spadne-li dům neohrozí to jenom nás, ale všechny, kdo jsou v něm spolu s námi. Grunt tedy nepatří přímo k domu, ale velmi záleží na tom, jestli ho dům má nebo ne.

To jestli má náš život grunt nebo ne spočívá tedy v tom, jestli hledáme a najdeme něco mimo samotnou stavbu. Jinými slovy: jestli náš život opřeme o něco pevného, co ho přesahuje.

Ten první stavitel „kopal hluboko, a založil grundy v skále“. Ten druhý postavil dům jen tak na zemi. Základním rozdílem tedy je – jestli člověk zůstane ve svém životě na povrchu nebo jestli je ochoten jít také do hloubky.

Co to ale znamená jít do hloubky?

To první je vlastně varování pro věřící lidi: nestačí slyšet Boží slovo, je potřeba jej taky zachovávat. Je to varování před pokryteckým postojem, který předstírá zbožnost, ale skutek utek. Varování pro ty, kteří by chtěli od Boha požehnaní, odpuštění a lásku, ale nechtějí podobnou lásku prokázat lidem kolem sebe.

To druhé znamená – odpovědět si poctivě na otázku čemu věřím. Tam se skrývá hloubka života a být samotného. Kdekdokdo řekne, že věřím v něco. Ale to nestačí. Právě ve chvíli nějaké katastrofy, utrpení či krize se rozhoduje, jestli to, čemu věřím obstojí a podrží mě. Jít do hloubky znamená ohledat, jestli ten grunt mého života stojí za to nebo jestli jsou to tekuté písky.

Za třetí: Jít na hloubku znamená pochopit, že víra není žádná „opium lidstva“. Že to není návod jak uniknout trápení tohoto života, jak odmítnout utrpení a vyhnout se mu, ale že je to grunt, který nám dává sílu ho naopak přijmout, ustát a je-li to možné – použít k vlastnímu růstu.

Možná nám může napovědět obraz Ježíše na kříži. Tedy Boha, který sestoupil až na dno svého vlastního utrpení. Ale díky tomu ho smí najít i ten kdo je na dně i ten kdo má odvalu sestoupit do hloubky svého života.

David Nečil

Otevřenost YMCA

جمعية الشبان المسيحية

القدس

Y. M. C. A.

JERUSALEM

YMCA je křesťanská organizace a jak o sobě sama uvádí, je „otevřena všem lidem bez rozdílu rasy, pohlaví, náboženského vyznání, sociálního postavení, fyzických i duševních schopností.“ Tento článek bude právě o jednom z nejdůležitějších charakteristických rysů Ymky. V redakci jsme ho souhrnně nazvali otevřeností.

Dobrý příklad této otevřenosti jsme Vám přinesli již v minulém čísle. Osm let před začátkem americké občanské války, deset let před zrušením otroctví a jen devět let po tom co George Williams založil v Londýně první Ymku v Americe vznikla Ymka pro černošské obyvatelstvo, kterou založil bývalý otrok Anthony Bowen. Jen o několik desetiletí později, v roce 1879, vznikla také první indiánská YMCA, kterou založil Thomas Wakeman z kmene Dakotů. Američan John R. Mott, prezident Světové aliance YMCA, obdržel v roce 1946 Nobelovu cenu míru za „dlouhouletou a úspěšnou snahu o sblížení lidí mnoha národů, mnoha ras a náboženských přesvědčení.“ V Jeruzalémě funguje místní YMCA otevřená jak křesťanům, tak Židům a Palestincům a je místem, kde se tolerance mezi Araby a Židy stala skutečností. Toto jsou jen některé z mnoha příkladů otevřenosti YMCA v praxi. K některým těmto konkrétním případům se později vrátíme, ale nejprve se podíváme na zdroje ahistorické kořeny otevřenosti.

Zdroje otevřenosti

V rámci shromažďování materiálů pro tento článek jsem narazil také na text Ladislava Zvolánka v listopadovém čísle Proteinu z roku 2005. Právě „Otevřenost YMCA“ je jedním z bodů článku, který vytvořila pracovní skupina, která se pokusila co nejlépe vystihnout a zformulovat současné poslání YMCA: „YMCA má jednu nesmírnou výhodu. Není žádným způsobem vázána nějakou metodou práce. Je vázána jen svým posláním. To je prvním ze zdrojů její otevřenosti. Druhým zdrojem otevřenosti je sebevědomí, které křesťanovi dává víra. Je-li člověk pevně zakotven ve své víře, má-li pro svůj život pevný základ, pak se nemusí bát konfrontace s jinými názory, vírou, zbožností atd. Třetím zdrojem otevřenosti je nesmírná pestrost světové i národního společenství YMCA, která, když se s ní lidé setkají, umožňuje poznávat pestrost lidské společnosti a zbavit se strachu z neznámého tím, že ho poznám za podmínky pro mě přátelských.

Historické kořeny otevřenosti

YMCA se hlásí k Pařížské bázi Světové aliance, přijaté na jejím ustavujícím shromáždění roku 1855 v Paříži. Pařížská báze vyjadřuje poslání YMCA, je dodnes základnou pro její veškerou práci a jednotící ideou světového společenství YMCA a je závazná pro všechny oblasti práce YMCA. Finka Martti Muukkonenová, která se historií YMCA odborně

označuje za hlavní základ otevřenosti již pařížskou konferenci, na které byla ustavena Pařížská báze. Pařížská báze říká: „*Posláním křesťanských sdružení mladých mužů je sdružovat mladé muže, kteří považují Ježíše Krista podle Písma svatého za svého Boha a Spasitele, touží být vírou a životem jeho učedníky a usilují o šíření jeho království mezi mladými lidmi. Jakékoli rozdíly v názorech na jiné věci, jakkoli důležité, nemají narušovat bratrské vztahy mezi členy Světové aliance.*“

Otevřenost YMCA výrazným způsobem Kampalské principy a Výzva 21 (Challenge 21). Význam těchto dokumentů dobře vystihl Dominik Zunt ve svém článku o poslání YMCA ve světě (Protein 11/2005): *Rozmanitost a odlišnosti místních sdružení jsou zcela určitě jedním z klíčových atributů Ymky. Pro pochopení, čím vlastně YMCA je, bude ale v první řadě důležité pochopit, co mají Ymky společného. Celoymkarské základní texty jako je Pařížská*

báze, *Kampalské principy* či *Výzva 21* určité minimální penzum víceméně závazně určují: *křesťanský duch, ekumeničnost, otevřenost všem, dobrovolnictví, rovnost, demokratičnost, snaha o rozvoj těla, mysli i ducha, o celistvý přístup k jednotlivci i ke společenství. Výzva 21 stanovuje určité směry, kterými by se ymky měly vydávat, ale jasně v preambuli připomíná, že priority, metody a úsilí, které bude tomu kterému směru věnováno závisí plně na místních sdruženích. Významná míra nezávislosti a svobody místních sdružení je naprosto zásadní pro celosvětové sdružení YMCA.*

Otevřenost YMCA v 19. století

Již od počátku se YMCA pokoušela uplatňovat v praxi křesťanské zásady, na kterých je založena. Otevřeností vůči jiným kulturám a podporou kulturní diverzity tak výrazně předběhla svou dobu. Vedle černošské Ymky, o které jsme psali minule, tak v 2. polovině 19. století vznikly také Ymky, které působily na území Great Plains, kde se střetli američtí vojáci s indiánským kmenem Siouxů. První indiánskou Ymku založil Thomas Wakeman roku 1879.

V 70. letech 19. Století vznikla také první asijská Ymka na americkém území. Její náplní byla služba čínské populaci v San Franciscu a okolí v době, kdy byly Asiaté v USA na základě zákona Chinese Exclusion Act z roku 1882 a v USA vůči nim rostly xenofobní nálady. Hovořilo

se o nich jako o žlutém nebezpečí. Vedoucí představitelé asijské Ymky ze San Francisca byly Číňané, kteří konvertovali ke křesťanství.

A co česká YMCA?

Také YMCA v Československu byla od první republiky známa svou otevřeností. Aktivit, především letních táborů se účastnili děti nejrozumnějších národností - Češi, Slováci, Poláci, Němci, Židé a také z rodin různých vyznání - katolíci, protestanté, pravoslavní, ale také bez vyznání či židé a mormoni.

Zásada otevřenosti je pro YMCA jednou z priorit i do budoucna, mezi body poslání YMCA můžeme nalézt i tyto: YMCA je otevřeným a neutrálním prostorem pro setkávání, diskuzi a spolupráci lidí různého filozofického, náboženského a politického přesvědčení, různých kultur, národností i sociálních skupin. Snaží se po celém světě a též v naší společnosti budovat mosty pro vzájemné poznání, porozumění a spolupráci.

František Kroužil, foto: David Šorm a archiv YMCA

Fotografie:

1. YMCA Jeruzalém
2. John R. Mott, bývalý prezident Světové aliance YMCA
3. YMCA v Mongolsku

Běh na dlouhou trať aneb Poslední v cíli

Když nepočítám suverénní první místo v soutěži o nejtrapnější karnevalovou masku, nikdy jsem nic nevyhrála. Mojí životní kariéru lemují celá řada bramborových medailí a cen útechy počínaje soutěží Miss třetí třída, kde se porota složená ze spolužáků nenechala podplatit ani četnými zásobami sušenek (neúspěch dodnes přičítám tomu, že mi chyběly kompletně všechny přední zuby, což je v soutěži krásy bohužel hendikep) a konče srdcervoucím přednesem Erbena v krajském kole recitační soutěže, kde jsem k slzám dojala jenom sama sebe.

Přestože nepatřím k favoritům prakticky v ničem, soutěžím odmala ve všem, co alespoň trochu umím. Bojuju, rvu se jako lev. Bez zubů, bez hudebního sluchu a hlavně naprosto bez zábran.

Od puberty běhám. Jsem takový ten běžec, co se poflakuje se sluchátky v uších po lese, poskakuje mezi stromy a domů se vrací po hodině s listím ve vlasech, odřenou nohou a hříběm pravákem. Běhám pro radost a nikdy mě nezajímalo, kolik uběhnu kilometrů v časovém limitu. Když předbíhám chodce, zadržuju dech, aby okolojdoucí neslyšeli jak funím, a občas, když mi nestačí dech, předstírám, že se protahuju.

Přesto jsem ani vteřinu neváhala, když Prague international marathon vyhlásil na sobotu 12.9. pětikilometrový běh pro ženy. Výzva! K závazné přihlášce mě zviklalo už jen slíbené sportovní tričko a pamětní medaile pro všechny účastníky.

Moje nadšení nezkalil ani fakt, že na mě pět dní poté čekala poslední státnice na vysokoškolském bitevním poli. Klání o diplom proti trojnásobné přesile právnícké komise.

V sobotu jsem se prostě vyhrabala ze zákoníků a bichlí, vyměnila brýle za čočky a ve studijních tepláčkách vyrazila na start směr Staromák doprovázená kamarádkou Evou, kterou strhlo moje nadšení, a přihlásila se se mnou. Nikdy neběhala, ale přesvědčilo jí moje tvrzení, že 5 km uběhne i netrénovaný důchodce s kardiostimulátorem. Tohle tvrzení se posléze ukázalo jako fatální omyl. Byla jsem však vážná přísahou, že drahou Evu neopustím ani ve chvíli poslední

pomazání a budu jí po dobu běhu oporou. To jsem ještě netušila, jak soutěživá a zlovolná je má prohnílá duše.

Na startu se na podvečerním osvětleném Staromáku sešlo cca 1200 běhuchtivých žen a pohled to byl vskutku krásný.

Úplně vpředu se protahovaly Keřanky – gazely s naolejovanými stehenními svaly a býčí šíjí (nechtěla bych je potkat v noci v parku), za nimi soustředěně zamračená skupina vytrénovaných českých běžkyň v savých dresech, za nimi postával kecající dav českých žen v tričku a elastácích a plejádu závodnic uzavíraly ženy-matky neurčitého věku s nulovými zkušenostmi a stoprocentním nasazením.

Všechna ta ženská síla se za soumraku rozběhla do ulic podvečerního Starého města. Už v Celetné mě několikrát výstražně píchlo v boku něco, co vypadalo jako nedomykává chlopeč a jednou něco, co vypadalo jako ostrý loket ambiciózní Američanky. Kama-

rádka Eva zpomaluje a já s ní. Pod Letnou šetříme s Evou síly a obě předstíráme, že ještě nějaké máme. Funím, ale běžím. Davy kolemstojících turistů a organizátorů vyluzují povzbudivý lomoz a na nábrežích rytmicky hraje kapela.

Řítíme se k Malostranské a já chytám druhou mízu. Eva už jí má bohužel za sebou. Deset minut po startu se z protisměru vyříít rychlostí nasupeného pantera tři Keňanky a za nimi ve smyku kamerový vůz. To člověka, kterému selhává srdce, moc nepotěší.

Eva odpadá a opírá se o most. Zhluboka vydechuje.

Obíhám jí a ječím něco o boji a flintě v žitě. Eva mi nadává. Poskakuju na místě a vykřikuju bojovná hesla. Běžíme ke Klemetínu.

Eva znovu zastavuje, sípe a vede poraženecké řeči. Utírám si pot z čela a sleduju, jak nás předbíhají obtloustlé dámy v letech.

Když nás u Filosofické fakulty s přehledem předbíhá i sedmdesátiletá babička s tlustými brýlemi, trvalou a baťůžkem na zádech, mám chuť odvrhnout kamarádku a ponechat jí svému osudu. Morálka vítězí a do cílové rovinky v Pařížské vbíháme svorně a nerozlučně. Do lomozu fandících kolem trati řvu jako lvice a štípů z posledních sil kamarádku do zadnice. Ač téměř poslední, nasazujeme sprint afrických antilop a předbíháme několik zpcených závodnic. Do cíle dobíháme ve chvíli, kdy už jsou Keňanky na stupních vítězů dávno odbavené a valná většina závodnic popíjí u stánků. Trochu zuřím a proklínám dýchavičnou kamarádku.

Fasujeme medaile. Na mobil mi dorazí sms o čase 33 minut.

A pak přišlo 17. 9. a další zápas, na jehož konci není medaile, ale diplom. Vysokoškolský. A já ho, věřte nevěřte, mám v kapse. V předvečer státnice jsem na chodbě svého bytu uklouzla, dojela v tlustých ponožkách až na toaletu a oběma rukama až po lokty skončila v záchodové míse. Narazila jsem si o prkýnko žebra a pěkně jsem si poplakala. Těžko si představit výstižnější situaci, než když člověk, který je psychicky v hajzlu přístane v záchodové míse. Potom mi volala Eva a křičela do telefonu něco o boji a flintě v žitě. Já jsem vedla poraženecké řeči, ale nakonec jsem na tu fakultu šla a do toho cíle dolezla. Vyřízená a vyčerpaná jsem si doběhla pro diplom. A čas? Pět let a tři měsíce.

Tak jsem si uvědomila, že život se skládá z mnoha výzev, sprintů a maratonů a i když se musíte někdy zastavit a vydýchat, i když Vás předběhne řada lepších, i když na Vás nesvítí reflektory a nestojíte na stupních vítězů, tak má smysl do toho jít plnou parou, nevzdávat se a prát se až do konce. Protože někdy je fakt úplně jedno, jestli máte medaili zlatou nebo bramborovou, diplom červený nebo modrý. Hlavně když běžíte a víte, kde je cíl. A s dobrými přáteli za zadkem se bojuje úplně nejlíp!

A tak končí má studijní léta a s nimi všechna bezstarostná sranda. Začíná etapa zodpovědných a uvážených rozhodnutí. A tak jsem se přihlásila na březnový půlmarathon.

PS: Dědovi Pepovi, který se nikdy nevzdává.

*Renata Francová, kresba: autorka textu
(vyšlo 23. 11. 2009 i na blogu, francova.blog.idnes.cz)*

Renatě Francové vyšly její fejtonky také knižně ve vydavatelství Thespis, pod názvem „Jsem blbá, trapná a nesportovní! Prostě jenom ženská!“

Jak vidíte z ukázky, tak jistě stojí nejen za přečtení, ale i za koupi! Stojí kolem 230 Kč a objednat se dá například na vtipně korespondující adrese webu: www.veselaknizka.cz.

Viděli jste strhující film?

Četli jste zajímavou knihu?

Slyšeli jste super hudbu?

Ochutnali jste geniální jídlo?

**Rozdělte se o svůj zážitek s ostatními,
doporučte je našim čtenářům.**

Texty zasílejte na: protein@ymca.cz

KEEP SMILING GOSPEL Orlovč

Orlovská YMCA má pod svými široce rozepjatými křídly také velice dynamický a oblíbený gospelový sbor Keep Smiling Gospel. Vznikl z nadšení pro Krista a z touhy oslavovat Boha zpěvem 11. října 2007 a měl pouhých šest členů. Ani ne po dvou měsících měl první koncert, který měl takový úspěch, že se sbor rozrostl na průběžných zhruba dvacet členek a členů.

Mimoto má od podzimu loňského roku také vlastní kapelu. K původním klávesám a kytarě přibýly perkuse, kontrabas a příležitostně sbor doprovází také housle a saxofon.

Když jsem se zpěváků ptal, kolik měli koncertů, dostalo se mi odpovědi, že to bude těžké spočítat, ale něco mezi 25 až 30. Členky vzpomínají na báječnou atmosféru obou vyprodaných dvojkonzertů v Divadle loutek v Ostravě, na vánoční koncerty v Kulturním domě Akord v Ostravě – Zábřehu, hráli a zpívali také na Nový rok v Petřvaldě, dále po sborech ČCE Jesenicka, na zámku v Bruntále, přijali výzvu hradu Helfštýn a zamilovali si kapli na Radhošti.

Zúčastnili se také několika workshopů, v Dánku se jim povedl vynikající společný koncert. Dirigenta Lýdie Jančová vzorně reprezentovala svoji vlast na eurosemináři v Krakově.

Další můj dotaz se týkal budoucnosti. V srpnu budou tradičně hrát na Radhošti, chystá se několik koncertů v kostelech adventistických sborů v regionu, ale největší výzvou bude asi společný pobyt ve Skotsku s orlovským sborem ČCE, v jehož sborovém domě sbor zkouší.

*Robert Kovarik, YMCA Orlovč
foto: Miroslav Sedláček*

Katka v beznadějném zajetí

V roce 1997 začala dokumentaristka Helena Třeštíková sledovat život tehdy devatenáctileté feťačky Katky. Po 14 letech se dostává do kin příběh, který ukazuje drogovou závislost jako téměř beznadějně uzavřený kruh, z něhož se lze jen stěží dostat.

V českých kinech jsme mohli vidět již dva časosběrné dokumenty Heleny Třeštíkové. Dojemný boj rozvedené matky Marcely s ranami osudu, který při svém televizním uvedení v rámci cyklu Manželské etudy po 20 letech vyvolal vlnu divácké solidarity, a portrét vězně Reného, za nějž si autorka minulý rok vysloužila i cenu za nejlepší evropský dokumentární film. Po filmech Marcela (2006) a René (2008) přichází do kina záznam dalšího neobvyklého lidského osudu, který se pohybuje velice blízko dna české společnosti. Film znovu nese stručný a svým způsobem všeřikající název – Katka.

V uzavřeném kruhu

Poprvé se s Katkou setkáváme v léčebně drogové závislosti. Celkem pohledná dívka se zde snaží dostat ze své již čtyřleté drogové závislosti. Je plná naděje a věří, že se dokáže vrátit do „obyčejného“ života bez drog. Třeštíková od té doby zůstala s Katkou v kontaktu a celých čtrnáct let sledovala její marný boj s drogou. Katka není ani tak výjimečná svým smutným osudem, jako spíš svou schopností reflektovat nezavidělníhodnou tragickou situaci. Nicméně nutno říci, že její schopnost nahlédu se postupem času ztrácí („S drogami si jen hrajem,“ lže dívka sama sobě). Katka se neustále pohybuje v uzavřeném kruhu: touha zbavit se drog ji vede do léčebny („Život jsem dostala a chci ho prožít“), odkud vždy předčasně utíká. Vrací se do Prahy, kde ji nanovo čeká kolotoč shánění drog různého druhu i množství.

Stírdá bydliště (zpusťšené domy, byty, nádražní budky), partnery i partnerky, jen marné naděje zůstávají stále stejné: osvobodit se od drogové závislosti. Jistý zlom nastává ve chvíli, kdy Katka otěhotní. Bude příchod nového života tím potřebným mohutným impulzem, který ji dokáže přinutit ke změně destruktivního způsobu života?

Pomoci filmem

Volná trilogie o nešťastných osudech lidí ze slabších sociálních vrstev nachází v Katce svůj pomyslný vrchol. Ocítáme se opravdu v hluboké propasti, ze které patrně není úniku. Helena Třeštíková chce „pomáhat filmem“, což s Katkou činí ve dvou směrech. Pomáhá totiž jak Katce, tak divákům. Třeštíková pomáhá Katce v kontaktu s úřady či s lékařskou péčí, čímž ale sama překračuje svoji pozici, o níž hovoří jako o „pozorovateli“. Otázka, zda autorka svým natáčením, a tedy i zasahováním do života protagonistů skutečně napomáhá dobrému směřování věci, je diskutabilní. V rámci „pomoci“ divákům je ovšem úmysl Třeštíkové nepochybnitelně hodnotný. V plánu jsou totiž filmové projekce pro školy doprovázené debatou o drogové závislosti. Třeštíková svojí unikátní časosběrnou metodou dokázala zachytit tragický osud člověka, jehož výpovědní síla má šanci promluvit do života běžných diváků. A film Katka jasně ukazuje tvář jedné z bolestných ran současné společnosti.

Lukáš Jirsa

ZÁPISKY z irské taneční soutěže v Budapešti

Irským tancům se věnuji již několik let, a to v rámci brněnského tanečního souboru DÉMÁIRT, YMCA Brno. Zpočátku šlo jen o takovou zábavu, časem jsem se irským tancům začala věnovat intenzivněji a hlavně se souborem vystupovat na různých kulturních a jiných akcích. Po nějaké době navázal náš soubor spolupráci s certifikovaným irským lektorem, a díky tomu se mi otevřela možnost začít pod záštitou jeho taneční školy soutěžit.

Soutěže v Irském tanci se v kontinentální Evropě pořádají několikrát do roka na různých místech – pravidelně se konají ve Vídni, Salzburgu, Mnichově, Krakově, Miláně a na dalších místech. Sjíždí se na ně tanečníci např. z Maďarska, Polska, Rakouska, Německa, České republiky, Slovenska, Dánska, Norska, Ruska a dalších koutů Evropy. Je to tedy pro všechny jedinečná příležitost porovnat své taneční umění s žáky jiných škol, strávit víkend plný irské hudby a tance a také navázat přátelství s lidmi jiných národností, ale stejných zájmů.

Taková soutěž se označuje slovem „FEIS“. Původně výraz feis znamenal slavnost nebo kulturní festival, nyní se používá téměř výhradně pro soutěže v irském tanci. Tanečníci jsou na soutěži rozděleni do kategorií podle věku a taneční úrovně, které se liší obtížností kroků a také celkovým pojetím. Tyto úrovně jsou čtyři – začátečníci (beginners), mírně pokročilí (primary), pokročilí (intermediate) a tanečníci šampionátů – open.

Zatímco na beginners kategorie stačí jednoduché šaty a lehce natočené vlasy, na intermediate a open už je nezbytný pravý soutěžní kostým, neboť kromě taneční techniky se hodnotí také vzhled tanečnicka. I na takový kostým jsou přísné předpisy – jedná se o hodně zdobené, ručně šité a také velmi drahé šaty v tradičním stylu, nutná je paruka a vhodné doplňky.

Já osobně se zúčastňuji vybraných soutěží od roku 2006 a za tu dobu jsem se protančila všemi kategoriemi do intermediate a open, a již jsem začala sbírat první zkušenosti a také ocenění z výše zmiňovaných šampionátů. Takový feis je

pro mě vždy velká událost, protože se soutěže nekonají příliš často a zdaleka ne na všechny můžu jet. Je to pro mě vždy opravdu takový menší svátek. Právě proto jsem se rozhodla jet na první soutěž letošního roku, která se konala v lednu v Budapešti. Přestože jsem byla právě uprostřed zkouškové-

ho období na univerzitě a bylo to pro mě časově náročné, nemohla jsem si tuto událost nechat ujít.

Soutěž v Budapešti pro mě byla výjimečná hned z několika důvodů. Za prvé, jednalo se o úplně první ročník jejího pořádání v Maďarsku, takže jsem nevěděla, co od ní čekat. Jak bude pódium? Co rozhodčí? Jak se zvládne celková organizace, poběží vše dle plánu? A co ostatní tanečníci? Najdu vůbec místo konání? Takové a další otázky se mi honily hlavou a poněkud navyšovaly mou nervozitu-

tu, zvlášť proto, že mě hodně lidí varovalo před pověstnou neorganizovaností Maďarů a před samotnou lokací soutěže, která byla dost daleko od centra města a v údajně nebezpečné čtvrti.

Očekávání ale nebylo to jediné, proč jsem se do Budapeště tak těšila. Také proto, že Budapešť je nádherné město, které mám ráda, mám tam spoustu přátel na které jsem se těšila a v neposlední řadě proto, že na tuto soutěž jely tři z mých tanečnic z Brna, které tady soustavně Irské tance učím a na soutěže je připravuji. Soutěž většinou trvá celý víkend, i tady tomu nebylo jinak. Moje tanečnice soutěžily v sobotu hned od rána, takže jsme se v místě konání všechny sešly již velmi časně, aby se správně soutěžně připravily. Já jim pomáhala s přípravou, obléčením, líčením, ze své pozice „zkušené soutěžící“ a trenérky jsem rozdávala poslední před soutěžní rady, aneb „Co dělat když...“. Ve skutečnosti jsem byla asi nervóznější než ony.

Ale holky soutěž zvládly na výbornou. A rozhodně poté byl důvod oslavovat, všem třem mým žákyním se první soutěž povedla, v kategoriích beginners obsazovaly nejpřednější pozice – všechny si domů přivezly ocenění za druhá, třetí a dokonce i první místo! Moje radost nebrala konce, byla jsem na ně samozřejmě velmi hrdá. Ale co bylo pro mě nejdůležitější, všem se na soutěži líbilo a velmi si ji užily. A o tom to podle mě má být :)

Pro ně to tedy skončilo, a ještě ten den vyrazily domů. Pro mě ale byla tím nejdůležitějším dnem neděle. Pořádně odpočatá a dobře naladěná jsem se vydala druhý den opět na dobrodružnou cestu maďarskými autobusy na okraj města, abych před svou soutěží zhlédla i jiné věkové kategorie tanečníků intermediate. Opravdu bývá na co se koukat, jedná se o přehlídku rozličných pěkných kostýmů i krokových variací. A jak říká má kamarádka, kdo má chuť se učit, i pouhé divání mu hodně dá.

K odpoledním hodinám nastal konečně i můj čas a já vystoupila na pódium se svými tanci. Tanečky se mi povedly, sama jsem byla celkem spokojená a i porotci ohodnotili můj výkon velmi kladně – celkem jsem si odvezla čtyři poháry za první místa a dvě medaile za druhá. Tím jsem definitivně postoupila do kategorie open i ve všech mých zbývajících tancích.

Sečteno a podtrženo, víkend se velmi vydařil. Rozhodně na něj doteď velmi ráda vzpomínám, ale zároveň se také těším na další soutěž, kam pojedou já i moje tanečnice dokázat, že my, holky z Brna, na to taky máme, bodovat ve světě irských tanečníků. Tak nám držte palce!

Stoupá význam kvalitních volnočasových aktivit

Oblast volného času bývá popisována jako oblast členitá a zajímavá, podnětná a přínosná, ale také nesnadná a nedoceňovaná. V posledních desetiletích však stoupá význam kvalitního trávení volného času. Tento stoupající význam souvisí se změnami životního stylu. Aby děti, mládež i dospělí kvalitně trávili svůj volný čas, se společnosti vyplatí.

Jak zajistit, aby volnočasové aktivity byly kvalitní? Mluví se o standardizaci, evaluaci, certifikaci. Nenechme se ale strašit cizími slovy. Jejich účelem není stát se bičem nad prací dobrovolníků. Účelem standardizace je vytvořit rámec pro hodnocení kvality – tedy evaluaci. A v dnešní době, kdo má nástroj standardizace (= výchovně-vzdělávací program) a zpracovává si evaluaci, může usilovat o certifikaci – a certifikace, to je přece cesta k získání větší dotace! Jak se mohou mládežnické organizace vyrovnávat s tímto trendem?

Výchovně-vzdělávací program

Organizace by měly usilovat o trvalý rozvoj inovacemi a aktualizovat svůj vývoj v souladu s dnešními podmínkami vývoje společnosti, tedy se zájmy dětí, mládeže a dospělých, s potřebami jejich výchovy a vzdělávání. Toho si je YMCA vědoma. Požadavek aktualizace je zahrnut v základních dokumentech a v současnosti je naplňován vedle účasti na projektu Klíče pro život (viz březnový Protein) prací na tvorbě výchovně-vzdělávacího programu YMCA v ČR. Mnozí z Vás se podíleli na přípravách vzniku tohoto dokumentu, které byly započaty před několika lety. Co je vlastně výchovně-vzdělávací program?

Nástroj standardizace

Výchovně-vzdělávací program zpracovává cíle organizace členěné podle věkových skupin. Jeho účelem je stát se nástrojem, pomůckou při plánování činností organizace. Vytváří rámec pro aktivity organizace. Nabízí a doporučuje. Je nástrojem rozvoje organizace, protože žijeme v době, kdy se společnost musí vyrovnávat s mnohými negativními vlivy: drogová a další závislosti; tělesné a psychické násilí a šikana; etnické a sociální vylučování; xenofobie a rasismus.

YMCA je organizace s dlouholetou tradicí, YMCA je výjimečná svými hodnotami. YMCA je po tolika letech své existence velice moderní a schopná reagovat na potřeby současné společnosti. Patří mezi dobrovolnické organizace, které nabízí rozmanité aktivity pro všechny věkové kategorie, přestože musí bojovat s mnohými problémy – nedostatkem dobrovolníků, nedostatkem peněz, problémy s prostory a našlo by se jistě mnoho dalších.

YMCA nabízí prostor. Tento prostor současná společnost plná problémů potřebuje. YMCA nabízí rozmanitost a tuto rozmanitost je třeba zachovat. Uvítáme každého, kdo by měl zájem na dílčích krocích výchovně-vzdělávacího programu spolupracovat.

Andrea Gröschlová

(Autorka pracuje v YMCA v ČR na projektu nového vzdělávacího programu YMCA)

Vážení a milí přátelé v YMCA

**nabízíme vám volné termíny
na táborové základně**

YMCA Pastviny

Pobyt v chatě je příjemný a okolí nádherné, včetně koupání a jízda na lodích v pastvinské přehradě.

Volno:

3. 7. – 10. 7. 2010

24. 7. – 31. 7. 2010

31. 7. – 7. 8. 2010

14. 8. – 21. 8. 2010

**Informace a přihlášky u správce
Miroslava Stejskala tel.: 723 866 202**

YMCA Jindřichův Hradec

Představujeme kolektivního člena YMCA

Historie YMCA v Jindřichově Hradci sahá do roku 2001, kdy byla založena. Od tohoto roku se její činnost dynamicky rozvíjí a pokrývá díky spolupráci s městem Jindřichův Hradec široké spektrum aktivit nejen pro mladé, ale i pro ostatní příznivce každého věku od našich nejmenších až po nejstarší věkové kategorie.

V dnešní době předsedá v Jindřichově Hradci p. Jan Blažek. Z posledních oficiálních záznamů má 213 členů, 120 dobrovolných pracovníků a v posledním roce uskutečnila na 47 akcí a provozovala 6 celoročních pracujících skupin.

Mezi hlavní aktivity patří pěvecký sbor Jakoubek, volejbal, cykloakce, vodácké putování, futsal, kalanetika (klidné cvičení pro muže i ženy, v Jindřichově Hradci prozatím pouze ženy), mateřské centrum Klíček a mnoho dalších, včetně letních táborů a víkendových akcí.

Letní tábory v momentální době tvoří stěžejní část činnosti a od loňského roku jich YMCA – Jindřichův Hradec pořádá šest: MiniVlčice pro předškolní děti s rodiči. Naposledy byl tento tábor uskutečněn v duchu pravěku, kdy děti pomáhaly pravěkému člověku, ztracenému do současnosti se navrátit zpět. Druhým táborem jsou Vlčice I, které se v loňském roce dobývaly Zaslíbenou zemí a navazuje tak na tradici témat z Bible. Souběžným v tématu je i tábor Vlčice II, který se loni věnoval Stvoření světa a nabídlo hlavně velkému množství nováčků možnost si vyzkoušet rozmanité sporty v přírodě i přiučit se spoustě nových dovedností. Podobným táborem je i Rosomák, který nijak nezaostává a v minulém roce zpracoval příběh Josefa. Mládež si vyzkoušela, jaké to v tehdejší době bylo a vyžitím v přírodě se zde rozhodně nešetřilo. Do patnáctého století se měly možnost přemístit děti na táboře Valkounov. Účastníci si zažili období husitským váleky a poznali, co to znamená „Táhnout za jeden provaz“. Táboř uzavřel v posledním srpnovém týdnu tábor Mora Vlčice, tentokrát v duchu indiánských kmenů. Průběh i aktivity celého tábora byly prokány všemi možnými indiánskými dovednostmi a všichni si jistě odvezli spoustu nového a užitečného do života.

Během roku pořádá kolektivní člen i hromadné víkendové akce. Mezi ně patří např. Chaloupku na Kolečkách konané v Chaloupkách u Křemešnicku a kam se účastníci dostávají povětšinou na kolech. Po zdařilé jízdní výpravě je největší atrakcí celého víkendu stezka odvahy, kterou vždy doprovází „hýkalovo“ skřehotání, který v těchto místech prý skutečně pobýval.

Mezi nové a doufejme i stále akce přibíl již druhý ročník plesu YMCA, který v sále jindřichohradecké Střelnice praská nabí-
tým programem různých tanečních vystoupení i možnostmi získat parket účastníky. Každoročně zde zazpívá i pěvecký sbor Jakoubek. Ples si užívají všechny věkové kategorie a nechybí zde ani sálový fotbal.

Za redakci časopisu Protein přeji YMCA – Jindřichův Hradec hodně úspěchu a děkuji Hance Krejčové za informace. Více informací na: <http://www.jh.ymca.cz>.

Živá rodina

LETNÍ TÁBORY RODIN

Kde: na Pavlátově louce u Nového Města nad Metují

Kdy: 7. 8. – 14. 8. a 14. 8. – 21. 8. 2010

Ubytování v šestilůžkových chatkách a ve zděném domku.

Strava 4x denně.

Cena:

- ▶ **dospělý 2100 Kč (nečlen 2300 Kč),**
- ▶ **děti malá porce 1700 Kč (1800 Kč),**
- ▶ **děti velká porce 1900 Kč (2100 Kč),**
- ▶ **malé děti, které se nestravují 400 Kč (600 Kč)**

Program: chystáme soutěže, olympiádu, noční hru, táboráky, výlet, besedy o zajímavých tématech, ...

Dopolední součástí tábora jsou Kurzy pro manžele a rodiče (přednášky, diskuse a poradenství psychologa k problematice manželství a rodiny), souběžně probíhá program pro děti od 3 let. I. turnusu se zúčastní psycholog pro dospívající mládež.

Chceme, aby si s námi užili rodiče i děti!!!

Dále prosíme o pomoc při hledání pomocníků k dětem, kteří budou zajišťovat dopolední program a pomáhat při odpoledních a večerních akcích. Nabízíme jim pobyt a stravu zdarma.

Bližší podrobnosti a přihlášky na adrese:

YMCA – Živá rodina, Na Poříčí 12, 110 00 Praha 1,

tel.: 224 872 421, email: zr@ymca.cz, www.zr.ymca.cz.

Žhnoucí srdce na dlani – olympiáda ve Vancouveru 2010

16 únorových dní si Evropané dávali budíka na nesmyslně brzké ranní hodiny. Nesmyslné to bylo ovšem jen do té doby, než jste zkontrolovali televizní program. Po půlnoci středoevropského času totiž ve Vancouveru začínaly soutěže zimní olympiády, ostře sledované akce, která vytáhla z postele i české spáče. PROTEIN vám nabízí ucelený pohled na olympiádu, tak jak ji viděl Vojtěch Berger, který ve Vancouveru působil jako zpravodaj Českého Rozhlasu.

„Jak se vám líbí Vancouver?“ Člověk si na tuhle otázku během tří únorových týdnů musel najít snadno vyhrknutelnou a pro Kanadany srozumitelnou odpověď. Ptali se na to totiž úplně všichni a pořád. Kanadané byli hrdí na to, že hostí celý svět a dávali okázale najevo svůj patriotismus. Pořadatelské město Vancouver letošní zimní olympiády se pyšní až podezřele hrdým přízviskem „nejlepší místo k životu“. Možná, že těch vlajek s javorovým listem bylo až trochu moc a tu a tam i někteří Kanadané vyzývali své spoluobčany, aby pro samou národní pýchu nezapomínali na to,

že olympiády se nezúčastní jenom Kanada, ale i dalších 81 národů. Přece jen ale Kanadané u zahraničních návštěvníků zabodovali otevřeností, pohostinností a úsměvem, který byl upřímný.

Těžko se to popisuje, ale po 16 olympijských dní panovala ve Vancouveru lapidárně řečeno pohoda. „My v Kanadě jsme pořád šťastní, podívejte se kolem, modrá obloha, krásné hory, oceán, Vancouver je nejkrásnější místo v Kanadě, ne-li na světě a teď při olympiádě navíc hostíme celý svět. Jak bychom mohli nebyť šťastní,“ dělila se se mnou o své dojmy skupinka Kanadánů, kteří v klidu víc než hodinu čekali ve frontě před pilony s olympijským ohněm, aby si mohli udělat fotku.

Ulice Vancouveru byly v tu dobu přecpané zahraničními turisty, u vchodu do stanic metra se stály dlouhé fronty, ale nikdo nenadával. Všichni přepnulí na pomalejší převod a prostě počítali s tím, že pohybovat se městem bude časově náročnější. Nechci to přehánět, ale usmívali se snad úplně všichni, od taxikářů, přes prodavače až po úplně neznámé

chodce na ulici, kteří by měli být spíš otrávení třítydením olympijským mumrajem.

Šmolí armáda

Mezi davy šourajících se turistů, příjemně připilých sluníčkem (teplé počasí ostatně organizátory her hodně potrápilo a hry ve Vancouveru si vysloužily přes únorový termín přízvisko „jarní olympiáda“) vynikali olympijští dobrovolníci v zářivě modrých stejnokrojích. Právě kvůli modrým uniformám dostali přezdívku „šmolí armáda“. Neberte to ale jako ironickou poznámku – bez dobrovolníků by se žádná olympiáda vůbec nemohla konat, to oni jsou klíčovou hybnou silou všeho, co se na olympiádě děje.

Ve Vancouveru pomáhalo na 25 tisíc dobrovolníků. Dobrovolná práce je v Kanadě otázkou prestiže, jak jsem se přesvědčil u 44leté Dony. Seděla na židli u silnice a pouštěla autobusy do sjezdařského areálu v horském středisku Whistler. Sluníčko svítilo, horská idylka byla téměř dokonalá. A Dona neměla proč litovat, že si na olympijské dobrovolničení vybrala svoji celou letošní dovolenou:

„Kolik mi zbylo dovolené? žádná, ale podívejte se na ten výhled, pro mě to není práce, jsou to prázdniny,“ říkala s úsměvem. V normálním životě je Dona manažerkou v restauraci a s dobrovolnictvím má bohaté zkušenosti. Kdysi třeba pomáhala bezdomovcům.

Dobrovolníků jsem během olympiády potkal dost. Dva mi ale utkvěli v paměti asi napořád. Omprakash Mundra a jeho žena Premlata přijeli do Kanady dobrovolničit až z Indie. Vtipné na tom je, že Omprakash je doma v Pandžábu majitelem ocelárny. Zaměstnává stovky lidí, je to bez obalu řečeno pracháč a tady ve Vancouveru se prostě postavil na parkoviště a v osmihodinových šichtách ukazoval cestu autobusům. Taky se ptáte PROČ?

„Víte já rád zkouším nové výzvy. Ve své továrně v Indii šéfuju třem stovkám lidí. Tady jsem jenom jeden z mnoha,

a můj nadřizený je o dvacet let mladší než já. Ale myslíte, že odmoučím? Ne, vždycky řeknu jen, jistě pane, a udělám co po mně chce,“ vysvětloval Omprakash. Je blázen do sportu. Sleduje všechno od badmintonu po fotbal. Zlom v jeho životě přišel před 10 lety. Dostal se na olympiádu v Sydney a když viděl, jakou tam dobrovolníci dělají skvělou práci, řekl si, že to chce zkusit taky. A na příští olympiádu v Aténách už byl taky jako dobrovolník. A pak i na hrách v Turíně a Peking.

„Když někdo kritizuje to, že dobrovolníci neberou plat, tak říkám. Ano, jenže ne proto, že jsou bezcenní. Ale proto, že jsou k nezaplacení. A proč to dělám já? Je to jednak služba druhým, a jednak to obohacuje mě samotného. Cítím se tu mladší,“ dodával Omprakash.

Největší party na zemi

Bylo by chybou omezovat olympiádu jenom na sport. Olympijské hry jsou už řadu let spektaklem i v oblasti kultury, váže se na ně spousta koncertů a kulturních akcí. Vancouver byl dosud historicky největším městem, které kdy hostilo zimní olympiádu, a tak jeho pulsující centrum slibovalo permanentní večírek mezi mrakodrapy.

A skutečně, do ulic vyrazila armáda umělců, prakticky na každé stanici metra hrál někdo na nějaký hudební nástroj (a opravdu dobře), každý večer se centrum

Vancouveru proměnilo v pulsující korzo. O hvězdách formátu Nelly Furtado nebo Bryana Adamse, kteří vystoupili na slavnostním zahájení her ani nemluvě.

Moderní olympiáda je showbiznys. U některých sportů už dávno nezáleží jen na tom, jak dobrý jste atlet, ale taky jak dobře vypadáte, případně jak dobře jste oblečení. A tak i ve Vancouveru fungovala pomyslná „módní policie“. Dvojznačný úsměv na tváři diváků vyloudil především norský curlingový tým. Pokud to mohu posoudit, byli to čtyři celkem pěkní chlapi, kteří se ale navlékli do příšerných červenou

vedenou havajskou košilí a žabou v mixéru. I tak ale ve Vancouveru asi nikdo nezažil takové módní faux pas jako novozélandská výprava v roce 2008 na olympiádě v Pekingu. Ta nastoupila na slavnostní zahájení v oblíbených plastových pantoflích, takzvaných crocksech. To si ve Vancouveru nikdo nedovolil, i když by to vzhledem k místním jarním teplotám bylo určitě případnější obutí než obvyklé sněhule.

Pohled za kulisy – aneb co vám organizátoři většinou neřeknou

Olympiáda ve Vancouveru se od začátku prezentovala jako velmi přátelská akce pořádaná notabene ve vyspělé zemi s demokratickou tradicí. Bylo evidentní, že Kanadáné se chtějí vymezit vůči drahé, pompézní a v mnoha směrech kontroverzní olympiádě v Pekingu, kde se rozdávaly olympijské medaile jen pár kilometrů od míst, kde Čína mučí politické vězně.

modro bílé károvaných kalhot a červených triček. Kapitán švédského curlingového týmu o norských soupeřích prohlásil, že místo hráčů viděl po ledě pobíhat 4 klauny.

V hitparádě nejhorších vizuálních zážitků figuroval i americký krasobruslař Johnny Weir. Ten se v krátkém programu představil v průsvitné černé kombinéze s růžovým chmýřím a rozhodně nepomohl krasobruslení sloupnout nálepku zženštilého sportu.

Olympijské módní policii neunikla ani výprava Ázerbájdžánu. Pestré kalhoty ázerbájdžánských sportovců vybičovaly novináře k plejádě trefných i méně trefných přirovnání, které v průměru vyzněly asi jako něco mezi nepo-

né svahy není právě levné), i tak by ale měla být levnější, a navíc ziskovější než olympiáda v Turíně v roce 2006. Do černých čísel poženou Vancouver 2010 úspěchy při prodeji olympijských suvenýrů, které přetrumfaly turínské tržby více než dvojnásobně.

Není ale na škodu zmínit pár aspektů, které nejsou černobílé:

1) Ekologie – každá moderní olympiáda znamená také ekologickou vizi, pořadatelská země se zavazuje postavit takovou infrastrukturu, která bude splňovat kritéria trvalé udržitelného rozvoje, zkrátka a dobře nevykácet moc stromů, nezabrat moc volné půdy a nezničit příliš biotopů při stavbě olympijských sportovišť.

I když si ekologičtí aktivisté na pořadatele olympiády stěžovali (zdálo se jim, že vykácených stromů v horském středisku Whistler bylo příliš mnoho, a že vzácných ocasatých žab, které přišly o svůj přirozený domov kvůli olympijským stavbám, mohlo taky zemřít méně), ve Vancouveru bylo od začátku jasné, že ekologie je na předním místě. Celá olympijská vesnice byla postavená jako recyklační jednotka, která sama čistí vodu, kterou spotřebuje. Prakticky na všech olympijských sportovištích se používaly ekonomické toalety, které braly vodu na splachování z okapů.

A střecha známého rychlobruslařského oválu v Richmondu, kde svou zlatokopecskou návštěvu dovedla k dokonalosti Martina Sáblíková, je dokonce vyrobená ze dřeva napadeného kůrovcem. Části střechy sice do 50 let shnijí, s tím se ale počítá – vymění se, a 100procentně přírodní střecha bude sloužit dál. Mimochodem tenhle nápad dostal původem český architekt Larry Podhora.

Vancouver je město, které má k ekologii velmi blízko. Začátkem 70. let minulého století se právě tady zrodilo globální ekologické hnutí Greenpeace. Chtěl jsem slyšet pokud možno objektivní ekologickou bilanci olympiády, a zašel jsem do Nadace Davida Suzukiho, jedné z nejvýznamnějších ekologických institucí ve městě. Jeden z výzkumníků nadace, Paul Lingl, se mnou probral všechny ekologické hříchy a ekologické přínosy her. A nakonec konstatoval: Hry ve Vancouveru byly opravdu jedny z „nejzelenějších“ v historii.

S trochou nadsázky by se taky dalo říct, že přívlastek „zelené“ už olympijským hrám ve Vancouveru stejně nikdo neodpáře. To proto, že z Vancouveru si nikdo nebude pamatovat bělostný sníh, ale čerstvou, zelenou jarní trávu.

2) Sociální problémy v pozadí olympiády – Vancouver se, jak už jsme říkali, prezentuje coby skvělé místo k životu. Bohužel to platí i pro bezdomovce, kteří se sem houfně stahují kvůli teplému podnebí. Pozvánku do jejich čtvrti turista rozhodně nenajde na prvních stránkách bedekrů. Ve Vancouveru skutečně existuje oblast, kam se nedoporučuje chodit po setmění. A platilo to i v době olympiády, byť podle policejních statistik bylo ve městě velmi bezpečno (za dobu her dokonce výrazně klesl počet trestných činů).

Ta zakázaná zóna se jmenuje Downtown Eastside. Pěšky je to sem z centra Vancouveru maximálně deset minut. Přesto jakoby mezi čtvrtí Eastside a středem města stála nevi-

ditelná zeď. Přejdete ulici a najednou potkáváte úplně jiné lidi. Místo turistů ověšených olympijskými suvenýry míříte bezdomovce s nákupními vozíky. V Eastside se koncentrují sociální problémy Vancouveru, o kterých se během olympiády moc nemluví. Není divu, že právě tady během olympiády vyrostlo protestní stanové městečko – něco jako alternativní olympijská vesnice.

„Chudoba v téhle části Vancouveru není nic nového. Rozdílné je jenom v tom, že se nás teď během olympiády snaží strčit stranou, abychom nebyli vidět. Aby to vypadalo, že je v Kanadě všechno v nejlepší pořádku. A přítom jsou tu lidé, kteří ve frontách stojí na jídlo, na oblečení, na sprchu., a tak dál,“ vypočítává Elen Deroucherová ze stanového městečka. Jsou to jenom dva roky, co se potulovala po místních ulicích a neměla střechu nad hlavou. Dnes už je na tom líp, ale nelíbí se jí, že město Vancouver je sice schopné uspořádat olympiádu, ale neumí si uklidit svůj vlastní zadní dvorek.

„Bojuju za práva chudých lidí v Eastside. Město dalo miliardy dolarů na olympiádu, ale vůbec neinvestuje do sociálních bytů. Potřebujeme dát o sobě vědět, proto jsme tady. Protože být chudý nesmí být zločin,“ uzavírá Elen a mizí zpátky mezi stany.

Oázou uprostřed území drogových dealerů, prostitutek a bezdomovců je Carnegieho Centrum. Budova postavená v roce 1903 za peníze darované americkým ocelářským magnátem Andrewem Carnegieem, sloužila původně jako knihovna, od roku 1980 je v ní komunitní centrum. Útočiště tu kdysi našla i Elizabeth Detcherová. Ta žije ve čtvrti Downtown Eastside 14 let, dva roky z toho se protloukala na ulici. Málem se upila k smrti a živila se prostitutou.

„Lidé se tu můžou osprchovat, dostanou tu najíst za minimální cenu. Oběd tu stojí v průměru dva dolary. Je tu tělocvična, kulečnická, knihovna, keramická dílna. To všechno za symbolický členský poplatek ve výši jeden dolar ročně,“ říká Elizabeth, když mě provádí třípatrovou Carnegieho budovou.

Ethel Whittyová z Carnegieho centra vysvětluje, kde jsou kořeny sociálních problémů v East Hastings, a jak je vůbec možné, že jedna z nejvyspělejších zemí na světě, v jedné ze svých výstavních metropolí toleruje takovou sociální spoušť, jaká je tady. „V polovině 90. let pře-

stala fungovat bytová politika kanadské vlády a od té doby de facto žádnou nemáme. Počet lidí bez domova se od té doby významně zvýšil. Nejenom že je bydlení ve Vancouveru velmi drahé, ale navíc je tu minimum volných bytů. Vláda i město sice na stavbu nových bytů přispívají dost velkou sumou, ale pořád to nestačí.“

Když se pak s Elizabeth procházíme po její čtvrti, vypráví mi, že to neměla v životě jednoduché. Nejdřív ji zneužil první, a když se rozvedla, tak i druhý manžel. Dnes je to usměvavá 56paní. Zvu ji na oběd a když sedíme na zahrádce v restauraci, všimnu si, že se upřeně dívá na druhou stranu ulice. Stojí tam dům se zatlučenými okenicemi a nápisem na prodej, dům, jakých je tu spousta.

„Koupila bych ten dům, vzala bych tam co nejvíc lidí z ulice a naučila je postavit se znovu na vlastní nohy. Ukázala bych jim, že mít práci je lepší než jenom čekat na milodary. Čím víc se na ten dům dívám, tím víc se mi ten nápad líbí,“ říká Elisabeth a její příběh dokazuje, že čtvrt East Hastings nemusí být pro všechny jenom poslední stanicí, ale někdy i novým a lepším začátkem.

3) Vztah k původním obyvatelům – jsou to kanadští romové? Říká se, že Kanadané mají k původním obyvatelům kanadského území podobný vztah, jako Češi k romům. Nechci z toho vyvozovat nic víc, než že je to vztah pořádně komplikovaný. Kanadští (zjednodušeně řečeno) indiáni každopádně mají velký potenciál výrazně změnit svůj sociální status. Patří jim spousta lukrativních pozemků, jde jen o to správně využít peníze plynoucí z jejich pronájmu. Indiáni mají daňové úlevy, tudíž nakupují levněji třeba jídlo v některých obchodech, přesto žijí na okraji společnosti a indiánská rezervace ve Vancouveru připomíná smetiště.

Proč by nás to mělo v olympijské retrospektivě zajímat? Olympiáda se totiž konala na území, které patří čtyřem tzv. „prvním národům“. Kdo jste v televizi viděl slavnostní zahájení her, pamatujete si na čtyři postupně se zvedající totemy, a skupinky domorodců přibíhající doprostřed haly BC Place. Domorodci dostali zkrátka v prezentaci olympiády velký prostor a celé zimní hry kladly důraz na smíření Kanadanů s domorodým obyvatelstvem. Jak ale bylo řečeno, vztah k domorodcům je komplikovaný a k vyřešení problémů mezi indiány a moderními obyvateli Kanady jedna olympiáda zdaleka nestačí.

Terry Fox by měl radost

Když ale posuzujeme olympiádu, pohled za kulisy by neměl přebít celkový pohled seshora. A ten ukazuje jasně: Olympiáda ve Vancouveru se jednoznačně povedla. Vancouver je ostatně pro olympiádu místo jako stvořené i díky své historii.

Vyrůstal tu Terry Fox, známý bojovník proti rakovině, který se navzdory nemoci, a pouze s jednou nohou, pokusil v 80. letech přeběhnout Kanadu. Jeho odkaz připomněla „Cena Terryho Foxe“. Na závěr olympiády ji dostaly dvě sportovkyně: Joannie Rochetová, kanadská krasobruslařka, které zemřela maminka v předvečer klíčového závodu její kariéry. Rochetová v slzách přesto do soutěže nastoupila, a vybojovala bronz. A potom Petra Majdičová, slovinská běžkyně na lyžích, která si při nešťastném pádu zlomila pět žeber a perforovala plíci. Ani to ji nezabránilo postavit se na start, a po těžko popsatelném souboji vůle s ochromující bolestí dojela třetí. Nakonec motto olympiády „Žhnoucí srdce na dlaní“ neznělo vůbec nabuřile, ale dobře vystihovalo, jaké to tehdy ve Vancouveru vlastně bylo.

texti i foto Vojtěch Berger

Po nějaké době je tu opět vojtovka (pravá křížovka to úplně není, proto speciální název).

Pokud ji pošlete vyplněnou na protein@ymca.cz do 20.6.2010, tak můžete být vylosováni a obdržet nějakou drobnou cenu.

Stáhnout si ji můžete v na: www.protein.ymca.cz/v1002.xls. Pozor primárně rozhoduje počet vyplněných políček, takže ideálně všech 100.

VODOROVNĚ

1 Svršek * publikace encyklopedického typu či soubor map.

2 Žlutohnědooranžový odstín * 1. část tajenky * název firmy produkující především PC.

3 Slovensky „jaká“ * bezpečnost a ochrana zdraví při práci (zkratka) * Geschenk, cedau, regalo, dono (česky).

4 Ženské jméno (no ale někdy i mužské, např. slavný srbský fyzik) * mužské jméno (např. skvělý jazzový hudebník).

5 Značka sovětských letadel (možná nyní i ruských, pokud firma nezkrachovala) * 2. část tajenky * první písmeno abecedy (pokud byste si nemohli vzpomenout, tak i MPZ Rakouska).

6 Název „živočišného“ druhu Shrecka, ovšem opravdu dle jeho charakteru * hmota na vymazání chyby * tradiční český výrobce židlí.

7 Kamarád saně (ovšem jen s jednou hlavou) * rozstříkávatí vodu všude okolo.

8 Pozdrav osla s malou kapacitou plic * 3. část tajenky * písmeno, které je v psacím písmu tvořeno dvěma obloučky.

9 Zkratka množiny organizací, které nejsou primárně založeny pro účel zisku, např. občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, atp. (patří do ní např. i YMCA) * bývalá SPZ Přerova * žralok (anglicky).

10 Morálka (italsky) * sklo, přes které můžete vidět více, než samotným okem.

	A	B	C	D	E	F	G	H	J
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

I

SVISLE

A Ono * mužské jméno (ovšem s výslovností při rýmě) * opište do této buňky písmeno, které máte v buňce J2.

B Zkratka firem, které se zabývají obchodem s nemovitostmi apod. * termín z prostředí juda * to, co zavírá samo.

C Asijský stát * vojenská jednotka či zástava.

D Biostroj * chyba (lidově... no spíš hantec).

E Město s druhou největší památkovou rezervací v ČR (přesmyčkou, kterou však řada malých dětí používá jako základní tvar) * otorinolaryngologie.

F Zkratka Apoštolské církve * vydat zvuk při prohnutých rtech s koutky směrem nahoru.

G Papírová (spíše v dřívějších dobách i látková) povrchová úprava stěn * německé město u francouzského Štrasburku.

H Velké společenství lidí, které spojuje společný jazyk, kultura * vojenský útvar * budova, staveniště (německy).

I (Nejprve si povšimněte, že tento sloupeček je nadepsaný z druhé strany, tudíž to logicky něco znamená, že...) Dřívější název (ale známější) jihoafrického města, od roku 2005 se zove Tshwane * souhlas (lidově).

J Jehličnan * dívčí jméno.

J. V. Hynek

Dobrovolníci v africkém Mali rozhovor s Janou Škubalovou

Čtenáři Proteinu mohou Janu znát z její reportáže psané o pobytu na Madagaskaru. Tentokrát se naše světoběžnice přesunula do města Mopti v africkém státu Mali. Působí tam jako dobrovolnice francouzské organizace France Volontaires, bývalé AFVP.

Co znamená zkratka AFVP?

AFVP znamená doslova „Association Française des Volontaires de Progrés“, v českém překladu „Francouzská organizace dobrovolníků pro rozvoj“. Jedná se o největší dobrovolnickou organizaci ve Francii, založenou už v 60tých letech, která až do konce roku 2009 vysílala 350 dobrovolníků ročně do frankofonních zemí (bývalých francouzských kolonií), ale vycestovat můžete také do některých zemí Asie či Latinské Ameriky. V roce 2010 francouzské ministerstvo zahraničních věcí změnilo status AFVP a stala se z něho reference pro dobrovolnictví v rozvojových zemích ve Francii. V praxi to znamená změnu jména na „France Volontaires“, stejný počet dlouhodobých dobrovolníků, ale také podporu dalších typů dobrovolnictví jako např. krátkodobé dobrovolnictví v důchodovém věku, workcampy či solidární dovolené.

Na jakém projektu vedeném France Volontaires pracujete?

Pracuji coby technická asistentka na projektu partnerství krajů mezi Region Centre (středofrancouzský

kraj) a Region Mopti (středomalijský kraj). Mým hlavním úkolem je doprovázet francouzské a malijské subjekty v jejich společných projektech. Ať už se jedná o družby studentů středních škol, projekty neziskových organizací pro konkrétní skupinu obyvatel na venkově nebo výměnu umělců. Druhá část mé práce pak spočívá ve vedení fondu pro podporu místních iniciativ. Jedná se především o neziskové organizace a výrobní družstva přímo v kraji, není nutné mít vztah s Francií. Fond podporuje především projekty, jejichž cílem je obstarat lidem obživu: zemědělství, chov dobytka, malé kredity pro obchod či nákup materiálu.

France Volontaires vede v Mali okolo 40 projektů, na kterých účastní její dobrovolníci. Nemá svoje vlastní projekty, ty jsou vytvářeny vždy na základě partnerství mezi organizací ve Francii a organizací (či jiným subjektem) v Mali. France Volontaires pak pomáhá prakticky těmto dvěma organizacím s projektem, tzn. vedení účetnictví, starost o majetek daný dobrovolníky k dispozici, dovolená, zdravotní pojištění, platové ohodnocení, plánování a hodnocení práce atd.

Kdy jste poprvé začala přemýšlet o tom, že se stane dobrovolníkem? Vybírala jste si nějaký konkrétní region nebo druh práce?

Tak na to už si moc nepamatuji. Asi to bylo v roce 2003, když jsem chtěla jet pracovat do nějaké neziskové organizace ve Francii a dostala se tak k programu Evropské dobrovolné služby. Ale už předtím jsem byla několikrát dobrovolníkem doma, např. pro YMCA v Olomouci.

Po mé zkušenosti evropského dobrovolníka jsem se čím dál více zajímala o rozvojové země a vystudovala ve Francii 3-letý obor pro práci v rozvojové a humanitární pomoci. Chut vyjet na 2 roky pracovat přímo do terénu tedy nebyla moc velkým překvapením (tedy kromě mé rodiny :-)).

Když jsem kandidovala na podzim roku 2008 coby dobrovolník AFVP, chtěla jsem se vrátit na Madagaskar, odkud jsem právě přijela po 5 měsíční stáži. V rámci mých studií jsem tam pracovala pro jednu chráněnou dílnu pro mladé s postižením, kteří vyráběli náhrdelníky na dovoz coby Fairtrade do Evropy. Dokonce jsem jich pak pár dovezla pro moji Fairtrade-organizaci do Brna.

Co se týče druhu práce, tak jsem chtěla pokračovat v práci na projektech Fairtrade jako doposud. Nicméně politická situace na Madagaskaru se vyhrtila a můj projekt nebyl financován. Zástupci AFVP mi nabídli účast na decentralizované spolupráci v Mali a tak jsem si řekla: „nakonec, proč ne? Bude to o zkušenost víc!“

Jak vypadá Váš běžný pracovní den v Mopti?

Pracuji na krajském úřadě, ráno tedy přijdu do kanceláře a pozdravím mé malijské a francouzské kolegy (jsme tady 3 dobrovolníci pro Region Centre). Trochu si s nimi popovídám, to je tady velice důležité. Pak zapnu v kanceláři počítač a když funguje internet, tak zkontroluji emaily a odpovím na ty nejurgentnější. Většinou mi po mailu přijde práce, takže pak už jen organizuji různé schůzky pro francouzské či malijské partnery a informuji průběžně hejtmana a francouzský region o všem dění. Různé schůze ohledně projektů jsou velice časté, takže se jich občas také účastním, když mi to čas dovolí. Vzhledem k tomu, že mou prací je doprovázet francouzské organizace v jejich spolupráci a podporovat

malé místní projekty, jezdím minimálně jednou do měsíce do terénu, abych se seznámila jak s lidmi, tak s jejich prací. Je to velice zajímavá a různorodá práce s lidmi.

Jak se Vám spolupracuje s místními lidmi?

Ne vždy je to jednoduché. Hlavním problémem je asi jazyková bariéra, protože hodně lidí nemluví dostatečně dobře francouzsky, takže to pak sháním nějakého překladatele. Lidé tady mají mnohem pomalejší pracovní tempo, na všechno je potřeba mnohem víc času. A ten čas je potřeba si dát, protože jinak lidé neporozumí a je velice těžké s nimi pracovat. Proto je velice důležité se zadaptovat. Stres je tady můj velký nepřítel, protože jakmile toho je hodně, tak vůbec nic neudělám. :-)
Naštěstí naši francouzští partneři dobře znají místní poměry! Ze začátku jsem měla problém si zvyknout na místní klima (45 až 50 stupňů v teplé sezóně), při takových teplotách člověk rychle zleniví a pak pracuje se stejnou rychlostí jako místní a také si rád v poledne zdřímnou. :-)

Jakou máte zkušenost s multikulturalitou? Muse-la jste se hodně přizpůsobovat životu v Mopti?

Mopti je velice multikulturální prostředí a se svými 85.000 obyvateli je to čtvrté největší město Mali. Díky přístavu je to vlastně taková křižovatka obchodních cest pro místní region (Mali a okolní země). Proto jsou tady lidé nejen různých malijských etnik a zvyků, ale také hodně cizinců z okolních zemí.

Já mám asi největší problém s jejich náboženstvím, i když je to velice modernizovaný islám často míchaný s animistickými kulty. Místní lidé také neznají pojem „soukromí“ či „individuum“. Pro každého evropana je docela problém zvyknout si, že lidé strkají nos do všeho. Člověk tady musí mít hodně trpělivosti, a hlavně ze začátku se snažit co nejvíce naslouchat a sledovat místní obyčeje, vyzptávat se místních.

Myslím, že po všech mých zkušenostech z předešlých zemí (Maroko, Madagaskar) jsem měla asi největší problém právě tady v Mali, ale nakonec jsem si zvykla a dobře jsem se zadaptovala.

Foto: Jana Škubalová

Rozhovor byl poskytnut Europe Direct Pardubice, děkujeme za souhlas s možností jej otisknout.

<http://pardubice.europe-direct.cz>

STOMP je směs tance, bubnování, kabaretního divadla, emocí, rytmů a netradičních zvuků na jedné scéně. To vše v harmonickém celku, který strhuje diváky již skoro dvacet let.

STOMP je pohyb! V překladu to znamená dusat a pokud byste použili anglický výraz „stomp on it“, znamenalo by to „šlápnout na to“. Dle mého to přesně vystihuje atmosféru, která během představení panuje na pódiu. Jejich bezmezný temperament obohatí každého, kdo se na jejich energií sálající vystoupení přijde podívat. Umělci, kteří tančí, stepují, běhají, skákaají, dupají a využívají jako svůj doprovod různé nástroje, jsou všestranné a barevné osobnosti. Tanečníci používají předměty každodenní potřeby – od popelnic po lahve s vodou – aby vytvořili jedinečné efekty, stvořili nezapomenutelné a neobvyklé zvuky, které kdy byly na podiu k slyšení.

Originální soubor STOMP, který dnes vystupuje po celém světě byl založen v roce 1991 ve Velké Británii bubenkem a režisérem Lukem Cresswellem a jeho kamarádem, hercem a režisérem Stevem Nicolasem. V tento rok se v londýnském divadle Bloomsbury odehrálo první vystoupení STOMP, za které skupina hned obdržela první cenu v kategorii okraj-

vých žánrů. Po tomto úspěchu následovalo tour po celém světě, od Hong-Kongu po Barcelonu, od Dublinu po Sydney. Úspěch vyvrcholil vyprodanou sezónou v londýnském divadle Sadler's Wells v lednu roku 1994, kde STOMP obdrželi cenu za vůbec nejlepší zábavnou a choreografickou show.

STOMP mají za sebou plno akcí po celém světě. Natočili také několik reklam, u nás zřejmě nejznámější na Coca Colu. Natočili i krátký film Brooms (Smetáky), který byl nominován v roce 1996 na Oscara a také na cenu Zlatá palma na filmovém festivalu v Cannes. Souborů Stomp, je dnes již několik po celém světě. Každý soubor je vždy originál - skládá se z 12 umělců z celého světa, má vlastní energii a svůj typický projev. Díky náročnosti každé scény uvidíte na scéně vždy pouze osm z nich, a tudíž zbylí čtyři vždy mohou odpočívat a kdykoliv se přidat na jeviště a vystřídat své kolegy. Stompáci mezi sebou a diváky komunikují velice zvláštním způsobem – rytmem. Tento jazyk je velmi univerzální a boří všechny hranice světa. Vyjadřují pomocí nich veškeré své emoce i celé příběhy na scéně.

Na konci března tato jedinečná skupina navštívila i Prahu a celý týden ji obohacovala svými famózními představeními. Celé představení je jedna velká hra světla a zvuků. Chvilé naprosté záře světla za doprovodu dech beroucích úderů střídají záblesky světla na jednotlivé bubeníky na různých místech na pódiu. V jejich rukou se vystřídali nejrůznější nástroje od popelnic, přes zapalovače, duše od traktorů, dřezy s vodou, basketbalové míče, krabičky sirek, košťat až po igelitové tašky a jiné potřeby každé domácnosti.

Během představení se plně zapojili i diváci, kteří pod vedením jednoho z umělců tleskali dle ukazování a tvořili celkovou atmosféru koncertu. Tanečníci se střídali v různých uskupeních i v solových představeních. Divák si tak měl možnost vychutnat brilantní prezentaci každého tanečníka zvlášť i dokonalou spolupráci celého týmu ve strhujících scénách plných pohybu a skoků, kde každý detail měl svůj důvod a každý zvuk zapadal mezi stovky ostatních do přesných rytmů, které vám dodají zcela nový pohled na hudbu a její vnímání. Zážitek z koncertu na mě osobně působí doposud a kterýkoliv alespoň trochu pravidelný rytmus mi stále připomíná toto jedinečné představení, které rozhodně stojí za to shlédnout.

Filip Rajnoch

Ve službách barona

Stalo se již mnohaletým zvykem, že si mnoho mládežníků nejen z Nosislavi, Miroslavi a Brna rok co rok vyhrazuje první dva červencové týdny na práci u barona Parische v lesích Orlických hor.

O co vlastně ale jde, co to skutečně obnáší?

Popravdě řečeno, ačkoli celá akce nese název Brigáda Kunvald a ačkoli to skutečně zahrnuje práci v lesích, toto rozhodně netvoří hlavní náplň celých čtrnácti dní, i když je to nesporně důležitá část. Většina těch, kteří se někdy kolem prvního dne sedmého měsíce v roce srazí na Hlavním nádraží v Brně, myslí především na to, jak nesmírně ulevující a relaxační celá brigáda bude, včetně toho, co pro tamní lesy udělají.

Když už člověk tedy na brigádu dorazí – a již samotná cesta od vlakového nádraží v Letohradu na osamocenou hájovnu stojí za to – co může očekávat? Ona zmíněná hájovna – stará hájovna, sluší se dodat – je naprosto v režii účastníků. Od vaření, přes topení, ubytování, vzhled budovy a okolí až po zábavu, vše záleží jen a jen na nich. Máš budíček? Vstaň dřív než ostatní. Máš službu v kuchyni? Zeptej se, co máš vlastně vařit. Máš večer pobožnost? Bible a Svítá jsou Ti k dispozici. Chceš si ve volném čase číst, vezmi si knížku. Vlastní nějakou zajímavou stolní hru? Přivez ji s sebou a nauč ji ostatní. Chceš hrát po práci fotbal? Pomoz se stavbou hřiště. Nelíbí se ti porost kolem budovy? Chop se srpu či kosy.

Jediné, co se částečně vymyká, co je řízeno odjinud, je práce. Ne, že by hajní, kteří každé ráno přijíždí s novými úkoly, přímo určili, kdo půjde kam, minimálně však určují, co se bude dělat a částečně i jak dlouho.

Výběr činností je skutečně pestrý – od čistě mechanického ožínání malých stromků, vyklízení lesa od kletstí či sázení kapusty pro jeleny, přes fyzické výzvy v podobě svodnic a kopání kanálů až po taková díla, jež v sobě spojují tělesnou námahu, intelektuální výkon a náročnou koordinaci práce, jako je například stavba oplocenek nebo oprava střechy krmelce. Na konci brigády pak přijedou s naší odměnou. Není to něco závratného, ale však jde o pohodu a odpočinek, ne o nějaký skutečný výdělek.

V loňském roce Brigádu navštívila Česká televize, která ji natočila pro pořad Křesťanský magazín. Kdyby tedy měl někdo hlubší zájem o Kunvald klubu Kuny z brněnské YMCy, kdyby snad dokonce uvažoval o své účasti, celá reportáž je na internetu na webu:

www.ceskatelevize.cz - Křesťanský magazín z 11. 08. 2009.

Z cukru

Za mastnou výlohou jedné zapomenuté cukrárny Pod Kaštany znuděně seděly výrobky potravinářského průmyslu. Bylo parné letní odpoledne a některým z nich se roztékala čokoládová poleva. Konkrétně při pohledu na Indiánka bylo všem jasné, že mu hrozí velice rychlá zkáza. No co, zákusky tam prostě seděly a neměly co dělat.

„Kdyby aspoň kolem někdo občas prošel,“ posteskla si Laskonka a smetla ze sebe zrno prachu. „Tááákhle bych se zatočila, dvakrát bych na něj mrkla... No ten by neodolal!“ Zvonivě se zasmála.

„Jenže kolem nikdo nejde... Tudy nikdo nechodí,“ odpověděla jí rozmrzele Koblíha.

„Přesně tak,“ přidal se Větrník. „Nechápu tvůj optimismus a dobrou náladu, Laskonko. Tohle je prostě úpadek všech úpadků. My, kteří bychom měli lidi obveselovat a zajišťovat dobrou atmosféru ke konverzaci tu sedíme a jenom čekáme, kdy nám definitivně odzvoní. No koukněte se na mojí čepičku... všechna cukrová poleva mi už dávno stekla.“

Z rohu, ve kterém ještě před chvílí seděl Indiánek, se ozvalo rozčilené zabublání. Loužička, která po něm zbyla, chtěla říct asi něco ve smyslu „Ty buď zticha a podívej se na mě...“ ale vážně jí nebylo moc rozumět.

„Achich,“ vzdychla Laskonka. „Indiánku, kamaráde... Tohle ale vážně není spravedlivý!“

Další bezmocné zabublání.

„Málo platný, Laskonko,“ ozval se ponurý hlas z nejtěmnějšího kouta. „Všichni jednou zemřeme...“

„Rakvičko, neděš to dítě!“ okřiknul ji Kominíček, držící za ruku svou milou Růženku.

„A co jako?“ ohradila se Rakvička. „Samotný se mi všechna rozteklá šlehačka vsákla do těsta, takže jsem jak nacucanej piškot... A víš dobře jak nacucaný piškoty nesnáším! Musíme se s tím prostě smířit. To je jedno jestli nás snědí nebo jestli se roztečem. Prostě jednou bude konec.“

„Ty máš ale štěstí, že dorty jsou ve druhý výloze...“ odpověděl jí Kominíček. „Piškoták by na tebe za tohle vlítnul až by mouka lítala!“

„Piškoták je mi ukradenej... Nesnáším Piškotáka! Nesnáším nacucaný piškoty!“

„Rakvičko, ty seš zlá,“ vykviklo marcipánové Prasátko. „Laskonka nás má všechny ráda a snaží se, aby nám tu bylo líp. A ty jí to takhle kazíš...“

„Svatej Cukráři na nebesích... další malý dítě!“ zabrblala Rakvička pod vousy a ztichla.

Mezi zákusky na chvíli zavládlo ticho. První, kdo si všimnul, že Laskonka už pěknou chvíli tiše pláče, byla Růženka. Pustila Kominíčkovu ruku a přiběhla k ní.

„Laskonko, copak se stalo?“ jala se jí utěšovat.

„Já nevím,“ řekla Laskonka a silně popotáhla.

„Tak už neplakej, no tak...“

„Když,“ vzlykala Laskonka. „Já myslela, když mě sem poslali, že budu v cukrárně, kde bude pořád chodit spousta lidí. Budou koukat do výlohy, někoho si vyberou, dají si k němu kávu, jenom tak se posadí a budou si u toho povídat. Chtěla jsem, aby si mě vybrala nějaká maminka, která půjde se svými dětmi na procházku. Nebo dívka, která si jde popovídat se svojí kamarádkou. Já nechci skončit takhle... Musíme přece něco udělat.“

„Laskonka má pravdu,“ přidal se k ní ovocný Košíček. „Musí být nějaká možnost, jak se neroztéct!“

„Hahaha,“ zasmála se Koblíha a vyprskla všechnu marmeládu. „Jenže to bys, milej zlatej Košíčku, musel bydlet v úplně jiný cukrárně. V cukrárně, kolem které chodí spousta lidí. Pak by možná na někoho zapůsobily tvoje plátky červených jahudek a žlutých banánů. Ale takhle? A tady?“

„Koblího, ty seš dneska nějaká špatně pocukrovaná...“ kriticky prohlásila Růženka. „Nebo co se ti stalo, že seš tak bachratá a protivná?“

„To jako že jsem tlustá? Ty jedno... tintítko růžový!“ durdila se Koblíha.

„Ženský, nehudrujte a buďte zticha!“ okřiknul je Větrník. „Vy to neslyšíte?“

Všichni napjatě poslouchali.

Bzučení... Tiché, ale jasné bzučení.

„Moucha...“ zašeptal bez dechu Kominíček. Laskonka s Prasátkem vyděšeně vypískli a běželi se schovat za Větrníkům talířek.

„To je konec,“ prohlásila Rakvička. „Teď nás ještě osedá a oňuchá moucha... Prostě bezva. Ale já to říkala... A vy jste mě neposlouchali...“

Moucha vlétla mezi zákusky a začala si je se zájmem prohlížet. Ty se třáslý strachy... Náhle byla její první oběť jasná... bude to rozteklý Indiánek.

„Ne,“ vykviklo zase Prasátko. „On se ani nemůže bránit!“

„Stejně už to má za sebou...“

„Rakvičko!“ vykřiklo několik hlasů současně a Košíček po ní hodil jednu pecku ze své kuličky hroznového vína.

„Jau, nebijte mě!“ Rakvička zalezla víc do kouta.

Růženka pevněji stiskla Kominíčkovu ruku. „Ale ne, ta moucha už si málem sedá...“

„Neděvej se tam, Růženko,“ řekl Kominíček.

Ve chvíli, kdy se moucha vznášela asi tři mávnutí nad Indiánkem, ozval se nezvyklý pokřik a do výlohy mezi zákusky vskočil Perníček s polevou s barvami Robina Hooda. Ve vzduchu vystřelil dva šípky po mouše a pak dopadnul přesně mezi Koblihu a Větrníka.

„Chuchúúú,“ zvolal. „Na mě si nějaká moucha nepříjde!“

svejch zadcích a koukáte za sklo. Nehleď na to, že jste pak pěkně bachratý, když nemáte žádnéj pohybu... Že jo, Kobliho?“ řekl rýpavě a podíval se na ni.

Ta byla ale ještě pořád tak omráčená z toho, jak rychle se před ní Perníček zjevil, že se ani nezačala hádat o své štíhlé linii.

„Prostě nechápu, jak to tu můžete vydržet,“ pokračoval.

„Dostal jsem se i ven a o ulici vedle je úplně nová cukrárna. Chodí do ní spousta lidí... Maminky s dětmi, kamarádky, chlapi s děvčaty... Proč se tam nepřestěhujete? To se tu chcete nadobro rozléct jako tady kolega Indiánek?“

„Nechceme,“ řekla důrazně Růženka a udělala pár kroků směrem k Perníčkovi.

„Tak třeba mě je to jedno, že jo...“ ozvala se zase Rakvička. „Mně je prostě šumák, jestli mě někdo ní nebo jestli se rozteču...“

„Buď už konečně zticha, ty šlehačkoidní nádivo!“ vykřiknul Košíček. „To víš, že ti to není jedno... A že pujdeš s náma!“

„Ouky-douky,“ řekl ležérně Perníček a dal si nohu přes nohu. Pak si utřnul hlavu a s chutí se do ní zakousl.

„Pvoftě,“ povídá s plnou pusou, „Kdo chfse něho novýho, jde fe mnou... Kdo fe tu chfse roftýft.... Pvo-fim!“

„Tys nás zachránil, Perníčku!“ vysílá Laskonka a běžela ho obejmout.

„Ahoj Laskonko!“ přivítal ji Perníček. „Rád tě vidím... A není támhleto Prasátko? Téda, já tu dlouho nebyl.“

„No jo, Perníčku. Kde se vlastně pořád touláš?“ zeptal se Kominíček.

„Ále... Byl jsem u dortů ve druhý a dost jsem taky pokecal s chlebičkama ve třetí...“

„Tady je třetí výloha s chlebičkama?“ divil se Košíček. „Já myslel, že jsme cukrárna... Cukrárna, jakože všechno z cukru, ne?“

„No,“ zasmál se Perníček. „To je vidět, jak nemáte žádný rozhledy, když tu jenom tak furt sedíte na těch

Pak se zvedl a vyskočil z výlohy. Proběhl cukrárnou až ke vchodovým dveřím a otevřel je. A maličkou škvírkou proběhla Laskonka, Prasátko, Kominíček, Růženka, Kobliha i Větrník, Košíček a nakonec Rakvička. Loužička po Indiánkovi se za nimi taky doválela a všichni společně proběhli ulicí do sousední cukrárny. Naskákali do čisté a zbrusu nové výlohy a tiše poslouchali, co si hosté povídají, když vybírají mlsnými pohledy ze všech zákusků ten svůj nejoblíbenější.

Barbora Knížková

ANKETA 02/2010

Půjdete v květnu k parlamentním volbám?

Určitě ano! (203 hl.)Spíše ano! (67 hl.)Ještě nevím (77 hl.)Spíše ne! (76 hl.)Určitě ne! (71 hl.)Nemám 18 let (66 hl.)

Celkem hlasovalo: 560

Zdroj: www.protein.ymca.cz

Pár slov k anketě

Jistě má každý právo nejtít k volbám a může mít pro to i relativně dobré důvody... leč kdyby se nevoličům přece jen podařilo je zvážít... nebo alespoň ti nerzhodnutí... ;-)

J. V. Hynek

YMCA na Sanep.cz

Nevím, zda jste zaregistrovali existenci serveru sanep.cz – Středisko analýz a empirických průzkumů. Vzhledem k tomu, že je na něm možno zadat zdarma anketku, na kterou odpoví dosti vysoký počet respondentů, vložili jsme na přelomu února a března otázku:

Víte, že existuje organizace YMCA?

ANO 47.8%

NE 45.8%

NEVÍM 6.4%

Celkem hlasovalo: 5483

Reklamní předměty YMCA

Rádi bychom připomněli všem, kteří by s hrdostí vlastnili, užívali, nosili či někomu darovali nějaký předmět s logem YMCA, že jistý výběr je k dispozici v YMCA v ČR – ústředí:

- Tričko s límečkem (modré s výšivkou loga, vel. S, M, L)
- Tričko klasické (sportovní dres) s velkým logem YMCA na hrudi s nápisem CZECH REPUBLIC (modré, tmavě modré, černé, vel. S, M, L, XL)
- Tričko (černé, oranžové, béžové, vel. S, M, L, XL s vyšitým logem YMCA)
- Klobouk a kšiltovka (světle béžové s vyšitým logem)
- Šňůrka na mobil nebo klíče s nápisem www.ymca.cz

Zároveň dáváme na vědomí, že se chystá výroba triček YMCA s nově zvoleným mottem YMCA – prostor pro Tebe. Brzy je uvidíte na webových stránkách ymca.cz v sekci Propagace pod příslušným bannerem, kde ostatně najdete i všechny výše uvedené reklamní předměty i s barevnými obrázky.

Zájemci pište na email: sekretariat@ymca.cz.

A co najdete v příštím čísle?

1. To, čím do něj přispějete :-)
2. To, co pro vás připraví ostatní...

Tématem příštího Proteinu bude:

Setkání YMCA

Hlavním tématem příštího čísla bude Setkání YMCA 2010. Víkend na Masarykově táboře YMCA u Soběšína přinese jistě řadu impulsů pro přetavení do nadšených článků. Podělte se o zážitky! Klidně i z jiných aktivit. ;-)

Nezapomeňte ale také na zprávy a (kvalitní) fotografie ze svých akcí. Uzávěrka je 20. 6. 2010.

Pište na mail redakce: protein@ymca.cz.

Tábor na Vlčici pro rodiny s dětmi

Uchvátil vás tento pohled? Pojeďte s námi 27. 6. - 5. 7. 2010

Tábořiště Vlčice v Jižních Čechách blízko Třeboně (v prostředí lesa na kraji velkého Staňkovského rybníka, kde je úžasné koupání a možnost plavby na lodkách, dobré podmínky pro cyklistiku). Není tam elektřina ani tekoucí voda, záchody jsou dřevěné v lese, takže polní podmínky. Ty však budou zaručeně vykompenzovány krásou přírody.

Ubytování v chatách nebo pokojích zděné budovy, vybavených pouze postelemi s matracemi. Vlastní spacák, prostěradlo, polštář s sebou. Jídlo také vlastní, k dispozici jsou plynové vařiče a klasická kamna v polní kuchyni.

Cena ubytování: 2400 Kč za celý pobyt pro 1 rodinu, ať je jakkoli početná.

Přihlášky: předběžně telefonicky nebo e-mailem co nejdříve, kapacita je omezená. Odevzdání vyplněné přihlášky do konce května. Přihlášku můžete získat na <http://praha.ymca.cz/vlcice/prihlaska.xls> nebo v kanceláři YMCA Praha.

Platba: převodem na účet 94-1018610207/0100, variabilní symbol 852423 nebo hotově v úředních hodinách v kanceláři YMCA Praha.

Splatnost: záloha 50% při odevzdání přihlášky, doplatek do konce června

Program bude volný přizpůsobený zájmu účastníků, nebude chybět společné sezení u ohně s kytarou, výlety, hry, sporty. Hlavní vedoucí: Jan Vorlíček, zdravotník a programový vedoucí: Dana Vorlíčková

Kontakt: Jan Vorlíček, tel. 606951216 nebo 774951216, e-mail jan.vorlicek@volny.cz

Občanské sdružení YMCA Praha
sekretariát na Poříčí 12, 110 00 Praha 1
tel. 224872128, praha@ymca.cz
www.praha.ymca.cz

